

MARIBORSKI

VEČERNIK

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje, in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekoval račun št. 11.400

„JUTRA“

Slovenci in kraljevina Jugoslavija

DOLŽNOSTI PRI NEDELJSKIH OBČINSKIH VOLITVAH.

Ne samo med Južnimi Slovani, ampak sploh med vsemi Slovani smo Slovenci najbolj izpostavljeni nevarnosti, ki nam preti s strani neslovanskih narodov. Stisnjeni smo med Italijane, Nemce in Madžare, in velike kose naše zemlje s stotisoči naših bratov so si ti naši trije sosede ob koncu svetovne vojne tudi pridržali. Izgubili smo Primorje, Koroško in Porabje, tretjino zemlje svojih dedov, tretjino svojih ljudi. Toda ta izguba sama na sebi še ni najhujše, pač pa to, da so naši bratje v Italiji, Avstriji in Madžarski oropani vseh svojih nacionalnih pravic, vsakega razvoja in se brezobzirno in v nepopisnem terorjem raznarodujejo. Naš položaj je v tem oziru obupen. Prav zaradi tega bi se morali s temvečjo ljubeznijo in vdanostjo oklepati naše Jugoslavije, v kateri sta našli vsaj dve tretjini Slovencev izpolnitev svojih sanj in mirno, zagotovljeno bodočnost. Če Jugoslavije še ne bi bilo, bi jo morali ustvariti!

Namesto da bi se bili vsi in vedno zavdali vsega tega, so se pa našle pri nas politične skupine, ki so pred 6. januarjem 1. 1929. pomagale tistim, ki so rušili moč Jugoslavije in privedli položaj tako daleč, da je bilo vse na kocki. Naši sosede so se že posvetovali o delitvi naše zemlje, in v Italiji, Avstriji, Nemčiji, Madžarski in Bolgariji so se objavljali celo zemljevidi z novimi mejami Počonavja. Razine tolpe ilegalnih čet so se pripravljale na vpad preko naših mej. Šele manifest 6. januarja 1. 1929. je ustavil to razdiralno, zločinsko delo. Upravičeno smo zato pričakovali, da bo vse to izpametovalo zasleplence tudi pri nas v Sloveniji. Upali smo, da se nikoli ne bo več našel med nami niti en sam človek, ki bi kakorkoli želel, še manj pa skušal obnoviti tisto neskončno žalostno polpreteklost. Motili smo se! Čim smo se pričeli vračati v normalno stanje, čim se je pričelo obnavljati politično življenje, že so zopet prilezli iz svojih skrivališč stari rušilci naše sloge in moči. Pri skupščinskih volitvah 1. 1931. so agitirali za abstinenco. Hoteli so zbegati slovenske volilce, da bi ostali na dan volitev doma. Ko so pa dne 8. oktobra 1. 1931. spoznali, da nimajo več upliva na ljudstvo, kakor so ga imeli poprej, so snovali nove načrte ter skovali naposled letos za Novo leto zloglasne punktacije, ki so nam Slovencem doma in v svetu silno škodovali.

Odločnost vseh treznih, jasnovidnih in državni politiki neomajno zvestih je z vsem naporom svojih sil odbila tudi ta

naskok in popravila storjeno zlo, kolikor se je pač dalo. Toda čim smo malo preboleli punktacije in pozabili nanje, že so se razdiralci naše sloge in moči znova pojavili v javnosti. V ta namen so izkoristili sedanje volitve v podeželskih občinah; ker so videli, da z abstinenco in punktacijami ničesar ne morejo opraviti, so sedaj nahujskali ljudi, naj ne podpirajo skupnih list, ki jih je hotela sestaviti JNS, naj rajše postavijo svoje lastne ter na ta način dokumentirajo, da je slovensko ljudstvo za njimi. Priholjeni agitatorji bivše klerikalne stranke so šli od vasi do vasi, od hiše do hiše in šepetali lahkovernim ljudem na ušesa, da ne gre pri teh volitvah za občinsko gospodarstvo, ampak za nekakšen punktaški plebiscit. Obenem so jim lagali, da se bo prihodnji teden, t. j. po volitvah v slovenskih občinah, vse spremenilo, da bodo dobili oblast v roke zopet bivši klerikalci itd.

Vse to nam pač dovolj razvidno dokazuje, da smo se temeljito motili, ko smo mislili, da po 6. januarju 1. 1929., po 8. oktobru 1. 1931. in po polomu punktacij ne bo nikogar več, ki bi skušal še nadaljevati to zločinsko delo. Pri nas so torej še ljudje, ki se jih Slovenci moramo sramovati! Toda prav zato je vzvišena, a tudi jeklena dolžnost vseh treznih, razsodnih, narodu in državi zvestih Slovencev, da se junaško in neustrašeno odločno postavijo v bran proti novi ataki rušilcev naše eksistence in store vse, da bodo v nedeljo 15. t. m. dobili končni nespremenljivi odgovor in zadnji porazni udarec, od katerega si ne bodo nikoli več opomogli! To zlo, ki bi nas Slovence v Jugoslaviji rado spravilo ob svojo bodočo ter nas izenačilo z nesrečnimi brati v Italiji, Avstriji in Madžarski, moramo izkoreniniti do fundamenta. Izlečiti ga moramo kakor gnojno rano, ki okužuje vse naše narodno telo. Doseči moramo nadrušilci naše sloge z brati Hrvati in Srbi tako zmago, da bo ostala eks. m. p. za vse bodočnost! Po 15. oktobru letos se ne sme nikoli več zgoditi, da bi se punktaši še kdaj v kakršnikoli obliki pojavili v javnosti!

Nedeljska zmaga pri občinskih volitvah mora biti velik dokument, da se Slovenci v svojem ogroženem položaju zavedamo svojih svetlih dolžnosti biti čuvarji edinstva, moči, varnosti in razvoja naše velike domovine kraljevine Jugoslavije. Za to agitirajte vsi za liste Jugoslovanske nacionalne stranke in volite vsi njihove kandidate!

Nova vojna nevarnost v Aziji

NAPETOST MED RUSIJO IN JAPONSKO ZNOVA NARAŠČA. JAPONSKA DOBI TE DNI VLADO GENERALOV IN ADMIRALOV.

PARIZ, 12. oktobra. Listi se zelo obširno bavijo z novo napetostjo, ki je nastala med Japonsko in sovjetsko Rusijo in resno ogroža mir na Daljnem vzhodu. Konflikt je po splošnem mnenju dobrih poznavalcev razmer na Daljnem vzhodu skrajno resen in ni izključeno, da bodo diplomatski odnosi med obema velesilama vsak trenutek prekinjeni. Položaj je tem bolj kompliciran, ker se sovjetski oblastniki ničesar ne boje tako zelo, kakor prav vojne, ki bi bila v stanu pripraviti Sovjetski uniji, katere prebivalstvo je na koncu svojih moči zaradi revizicij, terorja itd., neizogiben poraz. Nasprotno pa je na Japonskem vojaška stranka s svojim šefom, vojnim ministrom generalom Arakijem na čelu od dne do dne močnejša. Po semkaj dospelih vestih bo že v prihodnjih dneh imenoval mikado

nov kabinet, ki bo sestavljen izključno iz generalov in admiralov. V tem kabinetu bo le nekaj civilnih strokovnih podtajnikov v posameznih strokovnih resortih.

VOJNA IN MIR.

NEWYORK, 12. oktobra. Predstavniki Čila, Mehike, Urugvaja, Paragvaja in Argentine so tukaj podpisali pakt proti vojni. Značilno je, da je podpisal ta pakt tudi Paragvaj, čeprav je še sedaj v vojnem stanju z Bolivijo.

VAJE NA BAVARSKI MEJI.

DUNAJ, 12. oktobra. Vzdržljive bavarske meje so imele avstrijske čete, ki opravljajo obmejno službo, v zadnjih dneh vojaške vaje, ki so potekle brez vsakega incidenta z nemške strani.

Akcijski avstrijskih legitimistov v Rimu

BIVŠA CESARICA CITA PRI ITALI JANSKEM KRALJU IN MUSSOLINIJU. SPREJEM AVSTRIJSKIH ARISTOKRATOV. PAPEŽEVA MAŠA. — MUSSOLINI POSREDUJE PRI POROKI NADVOJVODE OTONA.

BUDIMPEŠTA, 12. oktobra. Posebni poročevalec »Az Esta« poroča iz Rima, da je bivša cesarica Cita, ki se že od predvčerajšnjim zjutraj mudi v Rimu, napravila včeraj dopoldne neoficielen obisk pri italijanskem kraljevskem paru, nato pa še pri ministrskem predsedniku Mussoliniju. Cita je prispevala v Rim iz Viareggia s svojo dvorno damo in se nastanila v nekem samostanu. Predsinočnim je sprejela 75 najrazličnejših avstrijskih legitimistov, ki so prispevali v Rim na sestanek plemičev. Sprejem je bil izvršen na svečan način. V salonu hotela »Imperial«, kjer je bil sprejem, je bil postavljen pozlačen prestol malteškega viteškega reda za bivšo cesarico Cito. Ta del hotela je bil v času sprejema popolnoma zaprt. Pri tem so opravljali službo najuglednejši avstrijski aristokrati. Citi je avstrijsko deputacijo predstavil princ Hohenberg, najstarejši sin bivšega avstrijskega prestolonaslednika

ka Franca Ferdinanda. Sprejem je trajal polni dve uri.

Včeraj dopoldne je bivša cesarica Cita prisostvovala v cerkvi Santa Maria Maggiore službi božji, ki jo je bral sam papež. Na čelu avstrijskega plemstva je sedela na posebnem naslanjaču. Ob koncu svojega poročila pripominja posebni poročevalec »Az Esta«, da se avstrijski aristokrati že dolga leta niso sestali v tako velikem številu. Ob tej priliki so bivšo cesarico Cito izčrpno informirali o razpoloženju v Avstriji in o političnih razmerah. V Rimu se pričakujejo dalekosežne posledice tega Citičnega obiska.

PARIZ, 12. oktobra. Rimski dopisnik »Journala« poroča svojemu listu, da se ob priliki obiska bivše cesarice Cite govori zopet o zaroki Otona Habsburškega z najmlajšo hčerko italijanskega kralja, Marijo, in naglašajo, da dela na uresničenju tega načrta posebno intenzivno predsednik italijanske vlade, Benito Mussolini.

Uradni načrt za pofašistenje Avstrije

AVSTRIJA SE BO UREDILA ČISTO PO VZORCU FAŠISTIČNE ITALIJE. POLITIČNA IN STANOVSKA ZBORNICA.

DUNAJ, 12. oktobra. Včerajšnja »Wiener Zeitung« objavlja poročila o pripravljalnem delu za uvedbo stanovske ustave v Avstriji. Kot podlaga za stanovsko ureditev države je določen predvsem zakon o konstituiranju stanov. Ta zakon bo nudil gospodarskim krogom možnost, da se organizirajo v enotni stanovski skupini. To se bo dalo pri srednjih stanovih izvesti mnogo lažje, kakor pa v industriji. Zato bo potrebno, da se prepušte nekatera vprašanja poznejši praksi. Temu sledi rešitev vprašanja o zastopstvu posameznih stanov. Volitve se načelno uklinjajo. Ne bodo več pošiljali posamezniki svojih predstavnikov v sta-

novske zbornice, temveč jih bodo odsele delegirale zadrage in podjetja. Razredne zbornice bodo seveda izginile, čeprav bodo ostale strokovne organizacije in zveze delodajalcev nedotaknjene. Pač pa bodo te organizacije imele bolj zasebni značaj in ne bodo imele nobene javne funkcije. Šele takrat, ko bo rešen problem stanovskih zbornic, se bo pričela organizirati stanovska hiša. Eno je gotovo že sedaj: da se bo stanovska hiša bavila izključno le z gospodarskimi vprašanji. Politična in kulturna vprašanja bodo ostala še nadalje zadeva Narodne zbornice. Vse to delo bo izvršeno v etapah in bo trajalo dalje časa.

Sklicanje senata in skupščine

BEOGRAD, 12. oktobra. Senat je sklican k otvoritveni seji jesenskega zasedanja dne 18. t. m. ob 18. uri. Na dnevnem redu je poročilo odbora za prošnje in pritožbe. Narodna skupščina pa se bo sestala k svoji prvi seji dne 17. t. m. ob 10. uri dopoldne. Na dnevnem redu je le določitev dnevnega reda za prihodnjo sejo.

Razorožitveni ultimati Nemčiji

ZENEVA, 12. oktobra. Po včerajšnjih sestankih angleškega zunanjega ministra sira Johna Simona s predstavniki Francije, Nemčije in Združenih držav se doznava iz dobro poučenih krogov, da bodo delegati Anglije, Francije, Italije in Združenih držav izdelali posebno noto, v kateri bodo v glavnem navedene baze konvencije o razorožitvi. Nota bo imela tudi spremno pismo z nekako ultimativno zahtevo napram Nemčiji, da pristane na tak načrt konvencije o razorožitvi v odrejenem roku, ker se bo sicer konferenca nadaljevala brez ozira na kakršnekoli zahteve Nemčije. V načrtu konvencije so upoštevane, kolikor se je le dalo, dosežanje zahteve Nemčije.

KRALJ NA ODDIHU.

BEOGRAD, 12. oktobra. Nj. Vel. kralj Aleksander je odpotoval dopoldne na dvajsetdnevni oddih v Niško banjo.

ŠPANIJA PRIZNA VLADO KUBE.

MADRID, 12. oktobra. Španska vlada je sklenila priznati novo vlado na Kubi.

NEMCI ZANIKAJO.

BERLIN, 12. oktobra. Uradno se demantira vest londonskega »Sunday Refereesa«, da je načrt Nemčije vdreti v Francijo preko Švice, katere nevtralnost bi bila tako prekršena. Listi obžalujejo, da je tej vesti v svetu verjelo toliko ljudi, ker je brez vsake podlage. Edini namen razširjanja takih vesti je ustvariti sum o volji Nemčije po miru in tako oslabil moralno podlago njene zahteve po enaki pravniosti z drugimi državami.

TRETJA REVOLUCIJA NA KUBI.

NEWYORK, 12. oktobra. Zadržna poročila, ki so prispela iz Havane, poročajo, da je izbruhnila na Kubi nova vojaška revolucija. Dosedanji državni predsednik San Martino je pobegnil in se ne ve, kje se skriva. Seržant Batista je baje prevzel vso vladno moč na Kubi v svoje roke.

BELGIJA SE DALJE UTRJUJE.

BRUSELJ, 12. oktobra. Ministrski svet je pod predsedstvom kralja razpravljaval včeraj o vojaških vprašanjih. Vlada računa, da bo predložila parlamentu načrt o otvoritvi novih naknadnih kreditov v znesku 750 milijonov frankov, s katerimi naj bi se popravile obrambne naprave belgijskega ozemlja.

Dnevne vesti

Poroke. Zadnje dni so se v Mariboru poročili: Franc Borko, profesor in gđc. Lucija Slokanova, učiteljica; Martin Brautšek, pekovski pomočnik in Alojzija Jelenkova, predica; Ferdinand Stropnik, strugar in Antonija Pekova, tkalka ter Alojzij Čop, strugar delavnic državnih železnic in Zofka Roterjeva, modistinja. Bilo srečno!

Poziv nacionalni javnosti. Jutri v petek ob 14. uri prispejo češki pevci z avtobusi v Maribor. Mariborčani jim prirede sprejem pred glavnim kolodvorom. Dolžnost vse nacionalne javnosti je, da se udeleži sprejema bratskih pevcev s se vera v čim večjem številu.

Poziv pevskim društvom in pevcem. Ipavčeva župa poziva vse v njej včlanjena društva in pevce, da se udeležijo koncerta čeških pevcev, ki bo v petek 13. tm. ob 20. uri v kazinski dvorani.

Družabni večer po koncertu praških policistov. Po koncertu bratov Čehov v petek 13. t. m. bo večerja pri »Orlu«, kjer se bodo sešli vsi prijatelji Čehov k družabnemu večeru. Jugoslovansko-češkoslovaška liga s tem poziva vse prijatelje Čehov k temu družabnemu večeru s pripombo, da se osebna vabila ne bodo izdajala.

Kandidat na klerikalni listi v Krčevini g. Hans Voller odstopil. Znano je, da je kandidat na 11. mestu na klerikalni listi, katere nosilec je bivši klerikalni minister g. Vesenjaj, tudi posestnik, trgovec z vinom in poveljnik mariborskega prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva g. Hans Voller. Kakor smo pa izvedeli, je odločil to častno mesto kandidata na Vesenjajevi listi.

Iz naše industrije. Ruška tvornica za dušik je zvišala glavnicu od 2 na 4 milijone dinarjev z izdajo 2.000 novih delnic po 1.000 Din nominalne.

Ljudska univerza. V soboto 21. tm. bo nastopil v veliki kazinski dvorani sloviti pariški komorni trio, ki ga sestavljajo: Brunschwig (violina), Chole (klavir), Huvelin (čelo). Pariški komorni trio je sedaj na svetovni turneji in bo prispele tudi v našo državo ter nastopil v Mariboru, na kar že danes opozarjamo ljubitelje umetne glasbe.

Naši nagrajeni vinogradniki. Na letošnji razstavi vin in sadja v Beogradu so bili nagrajeni z zlato odnosno s srebrno kolajno med drugimi tudi naslednji vinogradniki iz naših krajev: Josip Zabavnik iz Maribora, Gustav Ozmeč iz Ormoža, uprava posestva Štajerske hranilnice na Podlehniku, oskrbništvu kneza Windischgrätz v Konjicah, Josip Mursa v Krapju pri Ljutomeru, Erman Knitfelder v Murščku pri Ljutomeru; kletarska zadruha v Mariboru, Alojzij Jurša iz Gor. Radgone, banovinska trsnica in drevesnica v Pekrah pri Mariboru in banovinska vinarska in sadjarska šola v Mariboru.

Javna zahvala. Pripravljalni odbor I. kongresa Zveze mladih intelektualcev čuti dolžnost, da se javno zahvali vsem, ki so šli pripravam na roke. Tako se pred vsem zahvaljuje rektorju ljubljanske univerze in predsedniku Zveze duševnih delavcev g. prof. M. Slaviču za pokroviteljstvo, mestni občini ljubljanski za izkazano, našim časnikom za objave, vsem posloje g. prof. Krošlu za lokal in vodstvo kongresa, ravnateljstvu OUZD za dvorano, našim časnikom za objave, vsem poslanim zastopstvom korporacij in kulturnih ustanov, referentom in vsem udeležencem, ki so omogočili, da je naš kongres dne 3. septembra t. l. v Ljubljani uspel.

Koncert tria ge. Brandlove. Trio ge. Brandlove, ki ima v tej seziji svojo prvo turnejo na Češko ima svoj mariborski koncert v ponedeljek, dne 6. novembra v veliki kazinski dvorani. Pianistka tria je sedaj gospa Magda Rusy iz Češkega, ki je bila diplomirana pri intern. tekmovalstvu za pianiste na Dunaju meseca junija 1933. Opozarjamo že danes na ta koncert in prosimo vsa društva, da to upoštevajo.

Glasbena Matica v Mariboru. Redni letni občni zbor bo dne 19. tm. ob 1/2 20. uri v društvenih prostorih. Na dnevnem redu so običajna poročila o društvenem delovanju v preteklem šolskem in poslovnem letu 1932-33 ter volitve.

Tamburaški odsek društva »Nanos« v Mariboru. Agilno emigrantsko društvo »Nanos« v Mariboru ima poleg drugih odsekov tudi tamburaški mladinski zbor, katerega vadi znani narodni delavec g. Pivka. Zbor šteje sedaj 20 dečkov do 14 leta starosti, povečini sinov naših primorskih rojakov, živčih v Mariboru. Zbor je bil ustanovljen pred 8 meseci ter neprestano vadi dvakrat na teden. Z nepopisnim navdušenjem hodijo ti najmlajši delavci agilnega »Nanosa« k vajam ter se pripravljajo na svoj prvi samostojni nastop. Predstavili se bodo občinstvu v nedeljo 15. t. m. ob 17. uri popoldne v dvorani Zadrugne gospodarske banke. Za ta nastop je v Mariboru veliko zanimanje, in smo prepričani, da bo v vsakem oziru dobro uspel.

Turnir za šahovsko prvenstvo Maribora. Mariborski šahovski klub priredi tekom oktobra in novembra šahovski turnir za prvenstvo Maribora in bližje okolice. Močni igralci in amaterji vseh družtev se pozivajo, da se v nedeljo 15. oktobra ob 10. uri dopoldne oglasijo (event. tudi pismeno) v kavarni »Jadrin«, kjer bo prvi sestanek, da se določi igralni red in drugo. Po številu prijavljenecv oz. njih igralni moči se bo igralo v 1 ali 2 skupinah. Igralo se bo v nedeljo dopoldan, po potrebi tudi en dan med tednom. Zmagovalci bodo deležni lepih nagrad; dvoje najlepših nagrad pokloni v ta namen kavarnar g. Šerac, 1—2 Mariborski šah. klub in več nagrad za igralce druge kategorije, ki so jih namenili prijatelji kraljevske igre. Srebrna in alpaka darila so bila nabavljena pri tvrdki St. Markovič. Gosposka ulica 31, kjer bodo razstavljena.

Dinarski prispevek za zgradbo azila tuberkuloznim bolnikom je v mesecu septembru dosegel vsoto 67.121,70 Din. Vsem in vsakomur, ki je pripomogel do tega gradbenega premoženja, izreka P. T. L. v Mariboru najprisernejšo zahvalo! Gotovo je to lep znesek za sedanje čase in zrcalo socialnega čuta Mariborčanov in ostale javnosti v področju lavantinske škofije. Zato upamo, da bo ta lepa vsota dala pobudo vsem, ki so dosedaj stali pri tej dobrodelni in človekoljubni akciji brezbržni ob strani. Samo vsak tretji Mariborčan naj se odzove prošnji lige s samo enim dinarjem na mesec, pa bo dohodek znašal vsak mesec preko deset tisoč dinarjev, kar pomeni, da bo načrt kmalu uresničen. Prepričani smo, da bomo pridobili vedno več podpornikov, kajti en dinar več ali manj ne sanira nobenega gospodinjstva ali gospodarstva, dočim pomeni za P. T. L. velik napredek.

Jugoslavija bo dobila železniške motorne vozove. Ker so se vsi naši železniški strokovnjaki zelo povoljno izrazili o motornem železniškem vozu, ki je vozil za poskušnjo na naših progah, je naše prometno ministrstvo sklenilo nabaviti več takih voz, ki bodo v službi osebnega prometa na naših lokalnih progah. Tudi je že ministrski svet odobril nabavo treh težkih in treh lahkih motornih voz pri danski tvrdki De Forenede Avtomobil fabriker v Odenzi.

Službeni list dravske banovine objavlja v letošnji 82 številki: Uredbo o pavšaliranju potnih stroškov gozdarskih uslužbencev; pravilnik o enotni uniformi članov starejšinske gasilske zveze kraljevine Jugoslavije; razglas o sladkanju vinskih moštev in objave banske uprave o pobiranju občinskih trošarin v letošnjem letu.

Občni zbori prostovoljnih gasilnih društev odloženi. V smislu zakona o organizaciji gasilstva je minister za telesno vzgojo odobril, da se morajo vršiti občni zbori v vseh gasilnih organizacijah v času od 22. oktobra do 19. novembra t. l. Z ozirom na nepredvidene ovire pri pripravi za volitve pa je minister preložil občne zборе, ki morajo biti v času od 12. do 26. novembra po vseh društvih in vseh župah. Volitve pri občnih zbora se morajo izvršiti po navodilih, ki jih je izdala gasilska zveza kraljevine Jugoslavije.

Živalske kužne bolezni. V naši banovini je zabeleženih po stanju z dne 25. septembra 9 primerov stekline, svinjska kuga na 103 dvorcih, svinjska rdečica na 22, perutninska kolera na 9 in kuga čebelarjevala na 2 dvorcih.

Zborovanje nacionalnega učiteljstva. V soboto 7. t. m. je zborovalo v Narodnem domu v Mariboru okrajno učiteljsko društvo Maribor levi breg. Predsednik društva g. Mirko Vauda je podal obširno letno poročilo, v katerem je razen podrobnih navedb udeleževanja tukajšnjega učiteljstva na stanovsko-organizatoričnem področju podal tudi ugotovitve, ki so docela času primerne ter veleaktualne. Ugotovil je, da prihajamo nedvomno v novo dobo naše nacionalne preroditve, ki upravičeno diktatorsko zahteva od celokupnega prosvetnega činiteljstva novo, silno, smotreno in zavestno nacionalizacijo vsega vzgojstva. Ugotovil je dalje potrebo velikega pohoda k preroditvi naše države v fanatično jugoslovansko Jugoslavijo. Vehementno živo je učiteljstvo poseglo tudi v probleme narodno-obrambnega dela in manjšinskega šolstva tu ob severni meji in istotako konstatiralo še neverjetno nezdružene razmere kot posledice naše obzirnosti in popustljivosti, kateri mora biti konec, konec z dobrim ali s hudim. Kakor povsod, je prav tu na skrajni meji, kot vidimo, učiteljstvo pobornik velike nacionalne ideje, v kateri akciji naj se ne pusti zopet osamljeno, saj: klicani, izzvani smo!

Volilni shod v Studencih. Sinoči je bil v Studencih prav dobro obiskan javni volilni shod JNS, kateremu je predsedoval nadučitelj g. Štefan Firm, predsednik krajevne org. JNS v Radvanju. Uvodoma je orisal pomen volitev ter predstavil nadsilca liste JNS g. Maksa Kolnika, posestnika v Studencih in Radvanju, katerega so zbrani volilci pozdravili s klici »Živio!« V kratkih besedah je nato g. Kolnik razložil potrebo združitev občin ter pozival volilce, da se v nedeljo vsi udeležijo volitev. G. Franjo Bende je volilce seznanil s sedanjim gospodarstvom v občini in navedel tudi nekaj dokumentov. G. Janko Belšak je pa podal še podrobnejše poročilo o tej zadevi. G. Jakob Ropret je obrazložil program, katerega si je sestavila JNS za izvedbo v bodoči upravi. Jože Vokač je tolmačil razliko med kandidatinima listama z ozirom na nacionalnost in poudarjal, da je v Studencih samo ena lista sestavljena na osnovi jugoslovanskega nacionalnega programa in zdrave državne misli, to je lista JNS z nosilcem g. Maksom Kolnikom. G. Jože Beribak, tajnik občinske organizacije JNS v Studencih, je na občo zahtevo volilcev prečital dopis naslovljen na bansko upravo, katerega vsebina obravnava nacionalnost in delo v občinski upravi kandidatov naše nasprotne liste. Predsednik g. Štefan Firm je zaključil shod ob 22. uri, nakar so se volilci mirno razšli.

Tujski promet v 3. četrtletju. V 3. četrtletju je bilo pri mariborskem zglasevalnem uradu prijavljenih 2.799 Jugoslovancev in 1.559 tujcev. Od tujcev je bilo 974 Avstrijcev, 264 Čehoslovakov, 160 Nemcev, 103 Italijani, 38 Madžarov, 13 Angležev, 20 Francozo, 8 Poljakov, 3 Rusi, 5 Amerikancev, 2 Romani, 2 Afrikanca, 1 Kitajec in 2 Perzijca.

Nalezljive bolezni. V času od 15. do 21. septembra je v naši banovini obolelo za tifusom 161 oseb, za davico 117, za škrlatinko 57, za šenom 20, za grizo 12, za otročnično vročico, vnetjem priušesne slinovke, krčevito odrevenelostjo, otrpenjem tilnika in vraničnim prisadom pa po 1 oseba. Skupno so umrle za nalezljivimi boleznimi 4 osebe.

Danes zvečer Svengali s svojimi eksperimenti v »Veliki kavarni«.

Kino Union. Od danes dalje čarobni prvovrstni vefilm »Sezona v Kairu« z William Fritschem, Renato Müllerjevo in Leopoldino Konstantinovo. Kairo v svoji lepoti, piramide, luksuzni hoteli in življenje orienta nam prikazuje ta nad vse zabavni in duhoviti film. Prekrasne melodije.

Grajski kino. Od danes dalje senzacionalni vefilm »Tarzan«. V glavni vlogi Jonny Weissmüller. Film je popolnoma nov in je kolosalen umetniški izdelek moderne filmske industrije. Film se gleda z enako napetim zanimanjem, kakor je svoječasno ves svet napeto čital roman »Tarzan«.

Pri obledeli sivorumenkasti barvi kože, motnih očeh, slabem počutku, zmanjšani delovni moči, duševni depresiji, težkih sanjah, želodčnih bolečinah, pritisku v glavi, nemišljeni boleznih je pametno, da izpijete nekaj dni zapored vsako jutro na tešče kozareček naravne »Franz Josefove« grenčice.

Narodno gledališče

REPERTOAR.

Četrtek, 12. oktobra ob 20. uri »Roksi« red A.

Petek, 13. oktobra: Zaprto.

Sobota, 14. oktobra ob 20. uri: »Rože v snegu«. Premiera.

Nedelja, 15. oktobra ob 20. uri: »Voda«.

Otvoritev glashbene sezone. Glasbena sezona se otvori v soboto, 15. tm. Prva premiera bo opereta »Rože v snegu«, eno najlepših glashbenih del najnovejšega časa. Glasba te operete je krasna, pevski part melodiozni, deloma resna deloma zabavna vsebina pa se godi v gostišču bratov sv. Bernarda ob znanem prelazu v Švici. Glasbo je po Löweju, znanem skladatelju balad, ki je zlasti za pevce ustvaril prekrasne bisere, priredil Oskar Jascha. Mariborsko premiero, prvo v Jugoslaviji, pripravljata režiser Harastovič in kapelnik Herzog. V orkestru bo tudi harfa, ki bo nanjo sviral znani marib. glashbenik Lukež. Inscenacija je deloma nova.

Prva ponovitev Vombergerjeve komedije »Voda« bo v nedeljo, 15. tm. ob 20. uri. Premiera je dosegla popoln uspeh ter se je občinstvo izbornu zabavalo. Pri premieri navzoči autor se je o mariborski uprizoritvi izrazil nad vse laskavo.

Da osvežite kri, pijte nekaj dni zapored zjutraj čašo naravne »Franz Josefove« grenčice. Od mnogih zdravnikov zapisana »Franz Josefova« voda uravnava delovanje črevesa, krepi želodec, izboljšuje kri, pomiri živce, povzroči, da se človek splošno dobro počuti in da ima jasno glavo. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Izlet v Slovenske gorice in Prekmurje! Društvo »Putnik« priredi v zvezi z Zgodovinskim društvom in Ljudsko univerzo v nedeljo 15. tm. poučni avtobusni izlet v sledeče kraje: Maribor, Ptuj, Ormož, Čakovec, Doljno Lendavo, Genterovce, Dobrovnik, Bugojino, Tesanova, Mursko Soboto, Beltince, Ljutomer, Radence, Kapelo, Ivanjce, Sv. Trojico, Sv. Lenart, Maribor. Cena avtobusa je 90 Din. Odhod ob 7. uri zjutraj izpred hotela »Orel« na Grajskem trgu. Prijave sprejema »Putnik«, Aleksandrova cesta 35, tel. 21-22.

Zgodovinsko društvo in Ljudska univerza opozarjata svoje člane in prijatelje na izlet, ki ga priredi društvo »Putnik« v Slovenske gorice in Prekmurje. Prijave za izlet v lepe in nam do danes malo znane kraje sprejema društvo »Putnik«, Aleksandrova cesta 35, tel. 21-22, kjer dobite vse nadaljnje informacije.

Z avtobusom na Dunaj. Tujsko-prometna zveza v Mariboru priredi v soboto in nedeljo 14. in 15. tm. ob zadostnem številu izletnikov izlet z avtobusom na Dunaj. Vožnja je preračunana na 280 Din. Prijave in vse natančnejše informacije daje »Putnik« na Aleksandrovi cesti, tel. 21-22.

Hude posledice starega sovraštva. Včeraj popoldne je neki delavec v Lovski ulici na Pobrežju napadel in zabodel 45-letno v Tezenski ulici stanujočo delavko Marijo Žibertovo z nožem v prsi in v levo roko. Delavka je hudo krvavela iz ran in so jo poklicani reševalci prepeljali v bolnišnico. Vzrok napada je baie staro sovraštvo, ki ga je gojil napadalec do Žibertove.

Velik nočni vlom. Preteklo noč so neznaní tatovi in vlomilci obiskali posestvo mariborskega odvetnika dr. Mühleisna pri Sv. Petru pri Mariboru. Odnegli so razno blago in predmete ter povzročili lastniku znatno škodo. Danes dopoldne se je podal tja policijski daktiloskop g. Grobin s psom, da ugotovi dejansko stanje in izsledi pot, po kateri so vlomilci zaenkrat izginili brez sledu.

Dve nezgodi. V Mariborsko bolnišnico so pripeljali včeraj 71-letno kočarico Uršulo Lončarjevo, stanujočo pri Sv. Marjeti na Dravskem polju. Lončarjeva je padla s hleva in si zlomila desno roko v zapestju. V Radvanju pa se je pri spravljaju drv hudo poškodovala na levi nogi delavka Ljudmila Emeršičeva.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 11,4 stopinj C; minimalna temperatura je znašala 10,4 stopinj C; barometer je kazal pri 16,4 stopinjah 738,8, reduciran na ničlo pa 736,9; relativna vlaga 94; vreme je hladno in oblačno.

Seja mestnega sveta in upravnega odbora

GRADNJA DELAVSKEGA AZILA. PODRUŽNICA LJUBLJANSKE RADIOPOSTAJE. RAZNO. GRADBENA IN UPORABNA DOVOLJENJA.

Mestni svet in upravni odbor mestne občine mariborske sta imela pod predsedstvom mestnega župana g. dr. Lipol- sedstvom mestnega župana g. dr. Lipol- da predvčerajšnjim zvečer v mestni po- svetovalnici svoji seji, na kateri sta ob- ravnavala nekatere važne zadeve.

Na dnevnem redu je bilo ponovno vprašanje gradnje Delavskega azila. Iz posameznih poročil je razvidno, kako nujno potrebna je omenjena institucija prav v Mariboru, ki je močno industrijsko mesto in radi tega potrebuje dobro organizirano Borzo dela in Delavski azil, ki bi nudil streho vsem poštenim brez- domcem. Vse to je sicer uvidel že cen- tralni odbor za posredovanje dela v Beo- gradu in izdelal prvotno sam načrt in stavil pogoje, ki jih zahteva sodobna hi- giena in socialno skrbstvo. Če pomisli- mo, da je dobila Ljubljana v ta namen 4 in pol milijona brezobrestnega posoji- la in da ni zdaleka tako močno industrijsko mesto, bi prvotna vsota, ki jo je do- ločil centralni odbor v znesku 3 milio- nov, za silo ustrezala. Pozneje pa se je ta vsota reducirala na milijon in pol in je centralni odbor še to znižal na 800.000 Din. V okviru tega zneska je mestni gradbeni urad izdelal načrt in proračun.

Ko pa je mestna občina bila obveščena, da dobi zaenkrat samo 400.000 Din, je šel mestni gradbeni urad takoj na delo in proučil, kaj je mogoče zgraditi za omenjeni znesek. Pri predelavi načrtov je moral gradbeni urad upoštevati dej- stvo, da se bo zaenkrat gradila samo enonadstropna stavba, in se bo pozneje dozidalo še drugo in morebiti celo tretje nadstropje. Mestni svet je upošteval uradni predlog gradbenega urada in bo- do pričeli graditi delavski azil že v po- nedeljek 16. t. m. Še letošnje jesen bodo spravili stavbo v sirovnem stanju pod streho. Tako je torej vsaj deloma ures- ničeno važno vprašanje Delavskega azi- la, ki ga je mesto Maribor tako nujno potrebno.

Upravni odbor je nadalje razpravljao o prošnji, ki jo je naslovila ljubljanska ra- dio oddajna postaja na mestnega župana, naj bi ji mestna občina mariborska od- stopila za nameravano relais postajo brezplačno primerno zemljišče in primer- no zgradbo. Ker bi bila relais postaja ne- omno velika pridobitev za Maribor, je odbor v principu sklenil, da se odstopi ljubljanski radio oddajni postaji prime- ren prostor za postavitev naprave, ka- kor tudi prostor v kaki zgradbi brezpla- čno na razpolago. Obenem bo pa mestna občina po svojih močeh podpirala strem- ljenje oddajne postaje v svrhu njenega napredka. Svojo prošnjo je oddajna po- staja podprla z dejstvom, da dosedanje

število nanovo priglasičenih naročnikov, ki jih je okrog 600, pa četudi bi jih bilo na novo priglasičenih 2000, zdaleka ne za- došča, da bi mogla realizirati svoj načrt v Mariboru. Stroški za postavitev relais postaje v Mariboru so preračunani na več milijonov dinarjev, ki bi se ob tako pičlem številu naročnikov ne mogli amori- tizirati. Zadevo postavitev relais postaje je preučil mestni gradbeni urad skup- no z univerzitetnim profesorjem g. Ma- rijem Osano in prišel do zaključka, da bi prišlo za postavitev edino v pošte- vno mestno zemljišče pri vodarni na Tez- nem, in sicer vzhodno med ograjo mest- ne vodarne in Vodnikovo ulico. Prostori v vodarni bi se eventuelno uporabili za namestitve strojev relais postaje, kakor tudi za stikalni prostor, kar bi se pozne- je še natančneje določilo. Tudi bi bilo morebiti potrebno, da se zgradi na pro- čelju vodarne majhen prizidek. Na tem mestu bi bila relais postaja radi zazida- ve popolnoma zavarovana, ker bi stala na zaščitenem varnostnem reonu mestne vodarne. Pričakovati je, da bo ljubljans- ka radio oddajna postaja sprejela sklep mestne občine in stavila podrobnejše predloge.

Občinski svet je na zadnji svoji seji odobril predlog kuratorija mestnega mla- dinskega doma, da se postavijo na otro- škem igrišču male klopice in mizice za odgovarjajoče starosti otrok. Mestni svet je končno odobril uradni predlog in se bo igrišče opremilo na račun prihran- kov zavoda. Nadalje je odobril izplačilo podpore v znesku 8000 Din društvu za revne učence. Tudi je sklenil nabaviti 19 starih vagonov, ki jih je ponudila po nizki ceni v nakup mestni občini tukajš- nja delavnica državnih železnic. Ugodo- no je rešil prošnjo Ferdinanda Kočevar- ja, da sme postaviti na Glavnem trgu svojo stojnico za prodajo raznih dišav.

Gradbena dovoljenja so dobili: posest- nica Roza Poljančeva za gradnjo eno- nadstropne lesene stanovanjske hiše, Kongregacija šolskih sester za gradnjo gospodarskega poslopja v Motherjevi ulici, zobozdravnik dr. Anton Levec za nadzidavo drugega nadstropja na hiši na Aleksandrovi cesti in Anton Maj za grad- njo prodajalniškega paviljona v Kopali- ški ulici. Tudi je mestni svet dovolil ve- letrgovcu Milošu Osetu spremembo fa- sadnega načrta za novo hišo na Glavnem trgu po predloženem fasadnem načrtu. Uporabna dovoljenja pa so dobili: Franc Eksler za zgrajeno visokopritlično sta- novanjsko hišo v Beograjski ulici, Aloj- zij Rečnik za zgrajeno 3 nadstropno sta- novanjsko in trgovsko hišo na Pobreški cesti, Alojzij Amon za zgrajeno visoko-

Bilo kuda Ki-Ki svuda!

prtično stanovanjsko hišo v Medvedo- vi ulici, Dragotin Gilčvert za zgrajeno visokopritlično stanovanjsko hišo v Alja- ževi ulici in Avgust Danko za zgrajeno gospodarsko poslopje pri hiši v Gozdni

ulici. Razne prošnje za oprostitev pasje- ga davka in raznih drugih občinskih da- jatev pa je mestni svet z malimi izjema- mi odklonil.

Kandidatne liste za občinske volitve

LISTE V OBEH MARIBORSKIH OKRAJIH.

V okraju Maribor - desni breg so bile vložene in potrjene naslednje kandidatne liste za nedeljske občinske volitve:

Podvelka: Urbanc Jakob, župan v Lehnu. **Sv. Lovrenc na Pohorju:** (2) Per- nat Alfonz, podžupan pri Sv. Lovrencu; Jodl Peter, lesni trgovec pri Sv. Lov- rencu. **Ruše:** Lesjak Davorin, župan v Rušah. **Limbuš:** (2) Godec Anton, župan v Limbušu; Jaunik Avgust, veleposest- nik v Limbušu. **Sv. Martin na Pohorju:** Frešer Leopold, posestnik pri Sv. Marti- nu na Pohorju. **Slovenska Bistrica:** (2) dr. Pučnik Josip, odvetnik v Slovenski Bistrici; Kac Franc, župan v Zgornji Bi- strici. **Pobrežje:** Volk Matija, župan na Pobrežju. **Studenci:** (2) Kolnik Maks, po- sestnik v Studencih; Kaloh Alojzij, župan v Studencih. **Makole:** (2) Šoster Ivan, župan v Makolah; Bogina Ivan, bivši žu- pan in posestnik v Makolah. **Poljčane:** (2) Medved Anton, župan v Peklu; Kitek Simon, posestnik v Poljčanah. **Polskava:** Poharc Karol, župan na Polskavi. **Rače:** (3) Bauman Štefan, župan v Račah; Kir- biš Ivan, župan pri Sv. Marjeti na Drav- skem polju; Kolman Josip, bivši župan v Slivnici. **Hoče:** (2) Papež Lovro, posest- nik v Hočah; Novak Anton, posestnik v Spodnjih Hočah. **Fram:** (2) Kodrič Ivan, župan v Framu; Petek Ivan, posestnik v Framu. **Slovenska Bistrica - okolica:** Zafošnik Pavel, posestnik v Slovenski Bistrici.

V okraju Maribor - levi breg pa je ma- riborsko okrajno sodišče potrdilo nasle- dnje kandidatne liste za občinske volitve z navedenimi nosilci list:

Duplek: (2) Partlič Rudolf, posestnik, Zgornji Duplek; Gmajner Jožef, kmeto- valec, Spodnji Duplek. **Jakobski dol:** (2) Senčič Benedikt, posestnik, Dranhovec; Šnuderl Franc, trgovec, Zgornji Jakobski dol. **Kamnica:** Lorenčič Peter, posestnik, Rožpoh. **Košaki:** (2) Janžekovič Ivan, po- sestnik in ekonom, Dolnja Počehova; Vesenjak Ivan, minister v pokoji, Krče- vina. **Pesnica:** (2) Kerenčič Anton, po- sestnik, Na Ranci; Šparl Franc, posest- nik, Vajgen. **Selnica ob Dravi:** Verdonik Jožef, posestnik, Črešnjevce. **Sv. Kungo- ta:** (2) Vaupotič Franc, trgovec, Plintov- vec; Leher Ivan, posestnik, Jedlovnik. **Sv. Križ:** Hladej Jožef, posestnik, Sv. Križ. **Sv. Marjeta ob Pesnici:** (2) Alojz Schicker, veleposestnik, Močna; Šuman Anton, posestnik, Vosek. **Št. Ilj:** Swaty

Karol, posestnik, Št. Ilj. **Korena:** Kajnih Jožef, posestnik, Jablance. **Cerkvenjak:** (2) Simič Jernej, posestnik, Cerkvenjak; Baloškovič Alojz, kmetovalec, Župetinci. **Jurovski dol:** (2) Rotman Janez, posest- nik, Spodnji Gašteraj; Korošec Peter, kmeto- valec, Partinje. **Senarska:** (2) Vračič Matija, veleposestnik, Spodnja Senarska; Zupe Franc, kmetovalec, Sv. Benedikt. **Ščavnica:** (2) Breznik Franc, posestnik, Sv. Ana; Spindler Jožef, posestnik, Zg. Rečica. **Velka:** (2) Mali Anton, graščak, Trate; Ferk Leopold, posestnik, Velka. **Voličina:** (2) Arnoš Jakob, kmetovalec, Šetarova; Muršak Franc, posestnik, So- Voličina.

Tezno

Punktaške metode in grožnje na Tez- nem. Kako delajo naši punktaši separa- tisti, pove primer, ki se je pripetil v so- boto 7. t. m. na Tezmem. Posestnik V. je preklical svoj pristanek za kandidata na listi nosilca g. Stržine. Ponoči pa so se oglasili na njegovem dvorišču neznan- ci, ki so mu pretili s takimi grožnjami in na tak barbarski način, da je bil prisiljen iskati in prositi zaščite pri merodajni oblasti. Zadevo imajo sedaj v rokah te- zenski orožniki, ki bodo gotovo izsledili punktaške teroriste. Vemo pa dobro, kdo je odgovoren za te barbarske meto- de. Posledice naj pripiše samemu sebi.

Volilna agitacija. Razni elementi sku- šajo odvrčati ljudi, da se ne bi udele- žili volitev. Nedelja pa bo dokazala, da je Tezno odločno v narodnih vrstah. Po- drobno delo je v rokah naših izkušenih mož in bo dokazalo najboljši uspeh.

Cestna razsvetljava. Naše ceste so do- bile nekaj novih cestnih svetilk. Hvalež- ni smo občinskemu odboru, zlasti pa onim odbornikom, ki so še pred likvidacijo imeli toliko smisla za napredek v občini.

Rele radiopostaja Maribor zjamčena. Iz zanesljivih virov smo izvedeli, da se je mudil 10. t. m. tu univ. prof. Osana iz Ljubljane in si v spremstvu mestnega gradbenega nadsvetnika inž. Černeta ogledal teren Maribora in okolice in spo- znal za najprimernejše mesto zemljišče za mestnim vodovodom na Tezmem.

Ptuj

Restavracija »Pri pošti«, vsak petek sveže domače in morske ribe.

Fr. Bor:

Praški stražniki

Koražija, zdaj znani trški inženjer, se je pripeljal s svojim avtom po Aleksan- drovi cesti. V oči mu je padel kričeč nad- pis na lepaku: **Koncert praških stražni- kov.** Ustavil se je. Čital. Spomnil se je svojih študentovskih let...

Ko je še bil tehnik v desetem semestru in je hodil vsak večer k Fleku na pivičko s svojim kolegom Serajnikom, najstarej- šim slovenskim študentom, so bili res- časi. Zlati časi v zlati Prahi! Stanoval je nekje v Strahovem. Za tramvaj dvacet halirův. Toda Koražiji tudi teh dvajset halirův ni bilo treba. Vračal se je nam- reč domov, ko niti poslednjega tramvaja — ob 3/4 na eno — ni ujel. Stal je tik pred diplomatskim delom. Zadnji večer akademske brezdelice je hotel zakupiti. Junij se je nagibal k zadnjemu kraju. Pri Fleku, znanem po najboljšem pivu, se je vse trlo večernih gostov. Od piva je bil trebuh našega Koražije že napet kakor platno na bobnu. Prijetna sapa je vlekla po vrtu; nekemu številnejšemu omizju je šlo na petje. Zaman so opozar- jale velike črke, pribite na očrnelem zi- du: »Zpivati zakázano!« Koražija je uda- ril s praznim vrčkom, da je zazvenel in zaklical postrežnici: »Slečinko, ješče jed- nou!« In s Serajnikom sta še popila vsak eno »pivičko«, potem pa jo pozabila pla- čati in tako na lepem odšla. Viseča ura pri Fleku je kazala polenajstih.

Ne daleč od tod je imel Makedonec Ilija Vecerjevič jugoslovansko vinarno. Semkaj sta krenila. V njej se je lahko pilo in prepevalo po mili volji. Denarja sicer ob koncu meseca ni bilo odveč, toda Koražijo je krčmar poznal kot za- nesljivega pivca in dal mu je tudi na »puf«. V majhni zakajeni sobi sta sedla. Neki debelušni gospod je zehal. Naro- čila sta in zapela o slovenskih deklicah. S pesmijo sta debeluharja pridobila, da je prisedel. Dal je prinesiti praško sa- lamo in liter za vse tri. Potem še ene- ga. Pobratili so se in bili vinjeni. Njih petje se je spremenilo v krokanje. Ko je moral Ilija ob policijski uri zapreti vi- narno, so se trije pajdaši odzibali proti rdeče vabeči svetilki pred zakotno ka- lvarno. Jazz je igral. Nekaj parov se je vrtelo v rdeče-modri razsvetljavi. Tre- bušni gospod je naročil buteljko proše- ka. Kadili so in govorili nesramnosti. Prišla je k njim celo prostitutka. Ropa- rici zadiši mrhovina. Natočili so ji in Koražija jo je prosil za fox. Obnašal se je proti njej neprimerno. Pa kaj bi tisto! Petičen gospod je pristopil h kapelniku in mu stisnil v pest deset čeških »ko- rún«, da bi zaigral srbsko kolo. Slišal je pač že o njem, toda plesati ga še ni vi- del. Ubrati sta ga morala Koražija in Serajnik. Prvič sama. Bučen smeh. Dru- gič so se pridružile kolu kabaretko. Nav- dušenje in ploskanje med ponočnjaki. Opojna pijača omamlja, dim in vzduh sta maneča spremljevalca. »Ale človeč-

če, uživaj!«

Kavarnar je hotel češkega mecena oskubsti. A je bil Serajnik še dovolj pri zavesti, da ga je spravil — opitega — v avtotaks in ga dal prepeljati čez Vltavo do Smíchova. Opetekajočega se Koraži- jo je pa vzel pod roko ter ga vodil proti Vavlskemu trgu. Ulice so ležale mrt- ve. Ob treh zjutraj. Koražija je metal klobuk ob pločnik in skušal zapeti: »Kaj nam pa morejo...« Serajnik mu je ma- šil usta. »Ne vpij tako, budalo, da te ne sliši kak policaj!« — »Pa me naj!« se je davil Koražija. »To ti pa rečem, ko na- redim diplomu, splezam na tistegale ko- nja k Vavlu, pa se na vse vkup po- kašljam. Prokleta kemija!« Serajnik se je hudomušno veselil, da se ga je ko- lega tako navlekel. Izgraval je njegovo stanje. »No, Ti pa bi se že upal, Kora- žija, si prestrašopeten!« »Kaj, Koražija da ni korajžen? Contradiccio! Pri mej krščen duš! Še zdaj ga zajaš... tega hu- diča.« Iztrgal se mu je iz rok ter kolo- vratil proti veličastnemu spomeniku sv. Vavla. Trg je sameval zapuščen, ni- kjer žive duše. Serajnik ga je pustil, naj poskusi. Koražija je prestopil nerodno spodnji marmornati prag. Že se je hotel prijeti konju za uzdo, pa se mu je men- da zazdelo, da jo je konj stresel, in Ko- ražija je salamensko omahnil. Serajnik se mu je zakrohotal. Ali to ga ni ugnalo. Pobral se je in povzpel drugič na konja. Ko je dosegel ravnovesje in se je oddi- hal, ker je bil takorekoč na konju, je

zakričal nad njim policaj, ki je nanaglo- ma pribežal od druge strani: »Co pak dělate, bñbec?« in ga vlek za nogo navzdol. Serajnik ga je hotel rešiti iz kočljivega položaja, toda nič ni pomaga- lo, moral je na bližnjo policijsko straž- nico. Koražija je skušal uiti, toda noge so mu bile prešibke. Stražnik mu je, vi- deč, da se opoteka, pomnil roko v opo- ro. Tako je padel v roke policijske pra- vice. Čakal je do osme ure zjutraj na policiji kot spokornik na odrešenje. Ko so ga predramili iz spanja, da bi bil so- jen po vseh policijsko-kazenskih predpi- sih, je bil že trezen in zdrav. Maček je mijavkal v kotu. Stražmojster je bil mož na svojem mestu. Gotovo vedoč, da vsa- kogar lahko kdaj alkohol ukani in pa povrh tega, ker je bil Koražija Jugoslo- van, ga je odpustil brez kazni.

Spominjajoč se živo tega davnega do- godka, je sklenil, — ko je zdirjal Kora- žija s svojim avtom dalje, — kreniti na- ravnost do blagajne, da si rezervira vstopnico za prvo mesto v kasinski dvo- rani. Mislil si je: Zamuditi to priliko bi bil greh. Morebiti zagledam med temi pevci-stražniki tudi onega policaja, ki me je zasačil, ko sem plezal v Prahi na konja sv. Vavla. Ali pa mi celo pome- žikne izpod očal tisti dobrodušni straž- mojster, ki mi ni prisodil niti ene batine za mojo preddiplomsko lumparijo... Bogme, na ta koncert pa zares »mu- sim!«

Mariborski »Večernik«

OCEANOPOLIS

Roman o skrivnosti človeške prošlosti

Semisiris je postal središče Atlantide in središče sveta. Postal je solnce kulture, ki je izžarevalo svoje blagodejne žarke na vse strani. Silna in slavna je bila zgodovina tistega ljudstva, božansko je bilo poslanstvo in delo njegovo. Velika obdobja so pretekla, vse se je spreminjalo in spremenilo, vse je razpadlo in razpadlo, Semisiris pa je stal, stala je Atlantida, celina med celinami, raj med raji. Toda temačna usoda, ki ji ne ukazuje roka človekova, je udarila po tem raju in celina se je pogreznila, izginila je v valovih oceana, in od vsega kar je bilo nekoč, je ostal samo še spomin. Le Semisiris s svojim svetiščem na griču Prihoda je veliki solnčni Rā obvaroval pogina. Izkazal mu je svojo silno milost ter mu omogočil nadaljnji obstoj tudi pod vodovi oceana.

Množice so molče in nekako zbrano poslušale mogočne besede predsednikov. Nihče ga ni motil, nihče se ni ganil. In Semis Ramis je nadaljeval:

»Toda veliki Rā, ki je ustvaril Oceanopolis, mu je tudi določil večno in nespremenljivo poslanstvo. Naročil mu je nadaljevati delo Atlantov, delo Semisircev in ohranjevati ter množiti dragoceno premoženje znanosti in kulture. Temu poslanstvu so ostali zvesti dolga desetletja, letja vsi naši predniki. Nikdar se niso pri toževali nad svojo usodo, nikdar se v

uporu niso dvigali proti redu, ki je bil določen. Živeli so mirno v svojem skritem podmorju, delali so in gradili, dokler niso dodelali in dogradili vsega, kar imamo danes mi, njihovi živi potomci. Verjemite mi, brez tega reda in vdanosti do visokega poslanstva, danes že davno ne bi več bilo Oceanopolisa in potomcev starih Atlantov. Tu, kjer smo zdaj mi, bi ležala temna vodovja velikega oceana ter krila samo še grobove prošle veličine.

Semis Ramis je za trenotek utihnil, ozrl se po množici, ki je vedno bolj narasčala, dvignil roko kakor v svarilo ter povzel:

»Vi poslednji rod našega slavnega naroda, vi bratje moji in sestre pa ste se uprli proti nalogi, ki vam je bila v pradedni določena. Ne vem zakaj ste se naveličali svojega miru. Ne vem, zakaj hrepenite po spremembi sedanjega stanja. Ne vem zakaj hočete uničiti vse to, kar so zgradili nešteti tisoči rodov pred menoj in pred nami. Morda je veliki solnčni Rā odtegnil svojo roko in njen blagoslov od nas, morda je določil, da mora biti enkrat konec tudi njegovega ljudstva, da mora izginiti še zadnja sled tistega, kar je bilo temelj človeštvu na zemlji. Vem samo to, da se na zemlji vsaka stvar enkrat začne in enkrat neha, da je večnost samo na oni strani smrti. Če ste spoznali, da ne morete več

vršiti dela, ki vam je naloženo, ne bom vam branil, še manj pa vaš silil storiti tisto, za kar ste se odločili. Vaša volja naj se zgodi! Kot neposredni potomec velikega Semisa, kot vladar vaš in najvišji brat, nekoč izvoljenega ljudstva pa vam kličem in vam naročam: Premislite še enkrat svoje početje! Morda boste v najskritejših kotičkih svojih duš le še spoznali, da so v vas zadostne moči za nadaljevanje. Če boste to spoznali, potem se vrnite v svoje domove in nadaljujte dosedanje življenje, da bodo zopet oživele ulice našega podmorja, da se bodo zopet oglasile pesmi življenja in se bodo iz žrtvenikov v svetišču na griču Prihoda zopet dvignili oblaki kadila proti velikemu solnčnemu Rāju! To sem vam hotel povedati in nič drugega, povedati zato, ker vas ljubim tudi če me vi sovražite in ker se vas ne bojim tudi če me hočete ubiti. Ne bom se branil. Tu stojim pred vami; storite z menoj karkoli vam je drago!

Semis Ramis je spustil roko in utihnil. Nemo kakor kip božanstva je stal na balkonu, a prav tako nevidno je stala pod njim na ulici tudi poprej tako razbesnela množica. Potekle so minute, ne da bi bil kdo spregovoril. Grobno in neskončno mučno tišino je prekinil šele čez dolgo časa glas nekoga, ki je zaklical:

Nočemo pogina Oceanopolisa, marveč svobode njegovemu ljudstvu! Naveličali smo se vaše vlade, ki ni nikoli dopuščala našega sodelovanja. Tudi mi, narod oceanopolski, smo potomci starih Atlantov; niste to samo vi, »višji«. Zaradi tega, če uničimo krivico delitve na

razrede, Oceanopolis še ne bo propadel, temveč se bo še bolj razmahal in bo izvršil še večje in višje poslanstvo. Postal bo zopet solnce vseh človeških rodov na zemlji. Iz njega se bodo zopet širili na vse strani žarki kulture. Nočemo biti več ujetniki, nočemo več biti sami sebi namen!

»Tako je!« so vzkliknili nenadoma nešteti glasovi. »Nočemo več biti slepo orodje! Nočemo več biti jetniki! Hočemo enakopravnost! Hočemo svobodo!

Nenadoma pa je nekdo zaklical z mogočnim glasom, ki je prevpil ves ostali vik in krik:

»Zakaj ste pomorili stotine naših bratov, če nam nočete vsiljevati svoje volje? Je morjenje neoboroženih tudi izvrševanje poslanstva naših prednikov in volje velikega solnčnega Rāja? Vaše besede so hinavščina. Govoril jih je strah pred našo osveto. Spoznali ste, da nas ne morete premagati, da smo močnejši kakor ste vi. Bratje, ne uklonimo se! Naša voditelja sta Doljan in Jafis. Njima smo obljubili zvestobo in moramo to obljubo tudi izvrševati. Preč z morilci neoboroženih! Preč z vsemi »višjimi!«

Besede brezimnega govornika je pozdravila množica s strahovitim vriščem. Premagan je bil vpliv besed Semisa Ramisa. Množica je znova pobesnela, dvignila pesti in kakor na povelje planila proti dvorcu in pomandrala vse, kar se ji je postavljalo v bran. Nihče bi je ne bil mogel zadržati. Besnela je kakor hudournik, kadar prestopi bregove in se razlije v ravnino. Pričelo se je divje uničevanje.

(Dalje prihodnjič.)

Sport

Prvenstvena tekma SK Železničar:SK Rapid prepovedana. Policijsko predstojništvo v Mariboru je prvenstveno nogometno tekmo SK Železničar:SK Rapid, ki bi se morala odigrati v nedeljo 15. tm., prepovedalo.

Občni zbor Ljubljanske plavalne podzveze bo v nedeljo 29. tm. v Ljubljani. V smislu pravil imajo na občnem zboru glasovalno pravico vsi redni člani JPS na področju LPP, ki so nadpram LPP zadostili vsem predpisanim obvezam.

Tekmovanje za državno prvenstvo v rokoborbi. V soboto 14. in v nedeljo 15. tm. bo v Zagrebu letošnje tekmovalje za državno prvenstvo v rokoborbi. Tekmovalo bo 12 klubov, med njimi tudi SK Železničar in SSK Maraton iz Maribora. Jutri, v petek 13. pa bo občni zbor Jugoslovanske tekoatletске zveze.

Balkanska olimpiada bo tudi prihodnje leto v Atenah, tako so sklenili predstavniki zainteresiranih držav na konferenci

v Atenah. Leta 1935 bo olimpiada v Carigradu, leta 1936 v Sofiji, 1937 v Bukarešti in leta 1938 v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani.

Pohorski tek preložen. Drugi pohorski gozdni tek, določen za 15. tm., se po nalogu oblasti ne bo vršil. Tek bo predvidoma 29. t. m. ali 5. novembra t. l.

SK Svoboda, nogometni odsek. Radi predstojećih prvenstvenih tekem bo jutri, v petek 13. t. m. ob 20. v Delavski zbornici sestanek celokupnega članstva. Načelnik.

Poljska:Češkoslovaška. V nedeljo 15. tm. bo v Varšavi meddržavna nogometna tekma med reprezentancama Češkoslovaške in Poljske.

Nov nogometni klub. Po vzoru SK Zaria, Stubički SK itd., se je ustanovil blizu Zagreba nov nogometni klub »SK Turpolje«. Za ta klub so se prijavi znani nogometaši Premierl, Bondora in Ureh od zagrebške Viktorije (ki bodo po razpustu kluba prestopili k Gradjanskemu), nadalje Lehr, Weiss in Neuman. Po in-

formacijah zagrebških listov se bodo za ta klub prijavi še Mihelčič, Hrlič, Lechner in drugi, katerih imena se še izdajo.

Sokolstvo

Jahalni odsek mariborske sokolske župe ima sestanek vsega svojega članstva v petek, 13. tm. ob 20. uri v župni sobi v Narodnem domu. Udeležba je za vse nujno potrebna. Zdravo! — Hren.

Sokol Maribor matica. Redna odbora seja bo v četrtek 12. oktobra ob 20. uri v društveni sobi v Narodnem domu. Pridite točno! Zdravo! Tajnik.

Sokol Maribor matica. Prva plesna vaja bo v četrtek 12. oktobra 1933 ob 8. uri. Bratje in sestre, pridite točno! Dobro došli bratje ostalih bratskih društev.

Delavec našel kraljevsko krono.

Neki delavec v danskem mestecu Midelfartu je našel pri pregledovanju odprtga kanala pod cestnim tlakom na zelo nenavadno najdbo. Med kamenjem je

odkril kraljevsko krono iz čistega zlata, poleg nje pa debelo zlato verižico in zlato žezlo s križem. Strokovnjaki so mnenja, da izvira krona iz poznega srednjega veka, najbrže je bila last pregnanega danskega kralja Kristijana II., ki jo je prav verjetno med beganjem po državi zakopal na tem kraju v zemljo.

Umetnost v trgovinskih izložbah.

Trgovci neke velike ulice v Curihu so sklenili, da potegnejo pozornost pasantov in eventualnih kupcev na svoje blago na prav poseben način. V svojih izložbah so razstavili slike modernih švicarskih slikarjev, s katerimi upajo vzbuditi zanimanje kupcev tudi na ostalo razstavljeno blago. Do tega sklepa so jih privedli neuspehi z dosedanjimi svetlobnimi reklamami, kričečimi ureditvami izložb itd., ki so se le prav slabo obnesle. V tej ulici je 120 trgovin, ki imajo sedaj v svojih izložbah vsaj po eno sliko domačih slikarjev, nekatere pa celo po več. Najbolj bodo zadovoljni s to reklamo najbrže slikarji sami.

Mali oglasi

Razno

KRAPE
dobite dnevno pri L. Uhljerju, delikatesni trgovini. Glavni trg. 3890

SVEŽE KISLO ZELJE.
znano najboljši kakovosti priporočila M. Berdals, Maribor. Trg svobode. 3576

KOŽUHOVINASTE
plašče moderniziram in pre-krojim v jope po najnovejših pariških in dunajskih krojih. Jamčim za strokovno in solidno delo ter točno postrežbo. P. Semko, krznarski mojster, Gosposka ulica 37. 3360

Sobo odda

SOBO
z dvema posteljama, posebnim vhodom, oddam. Glavni trg 2. I., vrata 7. 3889

SOBO
in dobro hrano dobi gospod čisto poceni. Tattenbachova ulica 16. III., vrata 19. 3887

STANOVALCA
s 4 delovnimi močmi, sprejme Zenkovič, Pivola št. 6, pošta Hoče. 3888

OPREMLJENO SOBO.

lepo, parket, elektr. luč, uporaba kopalnice, v Pokojniškim zavodu, Dr. Verstovškova ulica 6. II., vrata 19. oddam boljši osebni, najraje ofirju. 6017

Službo dobi

DAMA,
ki dobro razume gospodinstvo, dobi službo. Naslov v upravi »Večernika«. 3892

Oglašujte!

Mestno načelstvo mariborsko. Št. 14.552/2622 - 1933.

V Mariboru, dne 12. oktobra 1933.

Razglas!

Mestno načelstvo mariborsko bo oddalo izvršitev inštalacije plina v zgradbi carinske pošte v Mariboru. Ponudbe, kolekovane s kolekom za Din 5.— je oddati v sredo, dne 18. t. m. do 9. ure v mestnem gradbenem uradu v Frančiškanski ulici št. 8. I., v sobi št. 3. Istotam se dobijo vsa potrebna pojasnila in pripomočki.

Mestni načelnik:

L. S. Dr. Lipold, I. r.

Službo išče

PRIDNA IN POŠTENA SLUŽKINJA.
ki zna tudi precej kuhati ter opravljati vsa druga gospodinjstva dela. Išče službo s 15. oktobrom, event. tudi pozneje. Naslov je pustiti v upravi »Večernika«. 6021

Stanovanje

STANOVANJE
tri- ali štiri-sobno v vili, solnčno z vsem komfortom, oddam poceni. Naslov v upravi. 3886

Pouk

ENGLISH LESSONS.
Miss Edith Oxley. Krekova 18/II. 3796

Cvetlice

vence in šopke
dobite najceneje
v cvetličarni

Požar, Tyrševa 36
palača Ban. hran.

Izvežbane in spretno predice

za krožni predilni stroj se sprejmejo. Samo pismene ponudbe z navedbo sedanega zaposlenja in trajanja istega je poslati na trdko

J. Hutter in drug, Maribor

Znižali smo ceno knjigi

„Prokletstvo ljubezni“

od Din 35.— na
Din 23.—

Dobite jo v upravi Jutra in Večernika v Mariboru, Gosposka ulica šte. 11